

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж2 671/23
15.12.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија: Јасне Беловић, председника већа, Иде Никитовић и Миленије Петричевић, чланова већа, у парници тужиоца – противтуженог АА из ..., чији је пуномоћник Олег Копривица, адвокат из Панчева, Трг слободе бр.1, против тужених - противтужилаца ББ и ВВ, обоје из ..., чији је заједнички пуномоћник Бојан Патрић, адвокат из Вршца, ул. Гаврила Принципа бр. 52, ради развода брака, издржавања и супружничког издржавања, одлучујући о жалби тужених - противтужилаца изјављеној против пресуде Основног суда у Панчеву П2 410/22 од 26.9.2023. године, у седници већа одржаној дана 15.12.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужене – противтужиље и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Панчеву П2 410/22 од 26.9.2023. године у ставу четвртм изреке.

УКИДА СЕ пресуда Основног суда у Панчеву П2 410/22 од 26.9.2023. године у ставу трећем и петом изреке и предмет у том делу **ВРАЋА** првостепеном суду, на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основног суда у Панчеву П2 410/22 од 26.9.2023. године, ставом првим изреке, разведен је брак тужиоца – противтуженог АА, рођеног ...године у ..., од оца ... и мајке... и тужене – протитужиље ББ рођ. ..., рођене ...године у ..., од оца ... и мајке ..., закључен дана ...2001. године у ..., уписан у матичну књигу венчаних за матично подручје Банатски Карловац под текућим бројем ...за 2001. годину, на основу члана 41 Породичног закона РС. Ставом другим изреке делимично је усвојен противтужбени захтев туженог – противтужиоца и обавезан тужилац – противтужени да на име свог доприноса за издржавање ВВ месечно плаћа износ од 40.000,00 динара сваког 01. до 05. у месецу за текући месец, уплатом на рачун туженог – противтужиоца ВВ, почев од дана подношења противтужбе па убудуће док за то буду постојали законски разлози. Ставом трећим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев туженог – протитужиоца АА у делу преко досуђеног износа од 40.000,00 динара. Ставом четвртим одбијен је као неоснован противтужбени захтев тужене – протитужиље ББ којим је тражила да се обавезе тужилац- противтужени да на име

издржавања тужене – протитужиље месечно плаћа износ од 50.000,00 динара сваког 01. до 05. у месецу за текући месец уплатом на рачун тужене – протитужиље почев од дана подношења тужбе па убудуће док за то буду постојали таконски разлози. Ставом петим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове парничног поступка.

Против наведене пресуде тужени - протитужиоци су благовремено изјавили жалбу побијајући је из свих законских разлога у ставу трећем, четвртом и петом изреке.

Испитујући правилност и законитост побијане пресуде у смислу одредбе члана 386 Закона о парничном поступку – ЗПП (“Службени гласник РС” бр.72/11 са изменама и допунама), који се примењује на основу члана 202 Породичног закона, другостепени суд је оценио да је жалба делимично основана.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац – противтужени и тужена - противтужиља су закључили брак ...2001. године, у коме је рођено двоје заједничке деце, сада пунолетни ГГ, рођен ...2002. године и ВВ, овде тужени - противтужилац, рођен дана ...2005. године. Заједница живота између парничних странака је престала када је тужилац – противтужени због поремећених брачних односа напустио заједничко домаћинство и одселио се у ... у кућу својих родитеља, док је тужена – противтужиља са заједничком децом остала у породичној кући у ... Тужилац - противтужени је запослен као ... која се бави превозом робе и путника, као ... где остварује месечну зараду од 1.500,00 евра, има обезбеђену храну и смештај, плаћено ноћење и доручак где год се налази ..., плаћен превоз и остале трошкове. Поред зараде остварује и бонус у висини од 47 евра дневно на име трошкова исхране док је на ... Његови укупни трошкови обухватају трошкове комуналија за кућу у ... које плаћа заједно са својим родитељима који месечно износе од 10.000 до 15.000,00 динара, у претежном делу сноси трошкове за домаћинство у ... у коме живе бивша супруга и заједничка деца (који обухватају трошкове струје од 5.000,00 – 15.000,00 динара, комуналне услуге од 3.000,00 до 10.000,00 динара, трошкове гаса од 10.000,00 до 20.000,00 динара, телеком услуге око 10.000,00 месечно), за потребе деце издваја месечно око 50.000,00 динара. Тужена - противтужиља је незапослена и остварује приходе од издавања куће коју је наследила од мајке у месечном износу од 200,00 евра, а повремено додатно зарађује тако што обавља послове чишћења и кувања својим подстанарима и заради још око 10.000,00 до 15.000,00 динара. Месечни трошкови за исхрану износе 40.000,00 динара, мобилни телефон 3.500,00 динара, режијски трошкови за кућу коју је наследила од мајке износе 6.000,00 динара, за Аутозону издваја од 4.000,00 до 5.760,00 динара, МТС пакет износи 10.000,00 динара. Тужена -противтужиља је два пута оболела од малигних болести (2011. и 2021. године) због чега више не може да ради на тежим пословима. Није извршена процена њене радне способности. Месечне потребе туженог - противтужиоца ВВ, који је током поступка постао пунолетан и налази се на редовном школовању и похађа четврти разред средње школе, обухватају трошкове уџбеника у износу од 25.000,00 динара, мобилног телефона у износу од 1.000,00 динара, исхране у износу од 500,00 динара дневно, а потребно је издвојити и новчана средства за изласке, џепарац, одећу, обућу, хигијену и друго.

Полазећи од тако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је, након што је оценио да су се стекли услови из члана 41 Породичног закона, развео брак тужиоца - противтуженог и тужене - противтужиље. Применом одредбе члана 160 и 162

Породичног закона првостепени суд је позивајући се на узраст туженог - противтужиоца ВВ, ученика четвртог разреда средње школе, његове потребе у погледу исхране, књига, одеће, обуће, хигијене, трошкове потребне за превоз, изласке, као и стандард родитеља и трошкове живота у Републици Србији определио обавезу тужиоца - противтуженог да доприноси његовом издржавању у висини од 40.000,00 динара месечно, почев од подношења противтужбе. За разлику преко тог до траженог износа од 50.000,00 динара тужбени захтев је одбио. Одлучујући о захтеву тужене - противтужиље ББ за супружничко издржавање првостепени суд је нашао да нису испуњени услови прописани одредбом члана 151 став 1 и 3 Породичног закона, па га је као неоснованог одбио, налазећи да се из приложене лекарске документације о нарушеном здравственом стању и уверења Националне службе за запошљавање не може утврдити да постоји потпуни губитак радне способности тужене – противтужиље, а са друге стране сама тужена – противтужиља је током поступка истакла да оставрује приходе од издавања непокретности и повременог рада.

Правилно је одбијен тужбени захтев у делу којим је тражено супружничко издржавање.

Одредбом члана 151 став 1 Породичног закона прописано је да супружник који нема довољно средстава за издржавање, а неспособан је за рад или је незапослен, има право на издржавање од другог супружника сразмерно његовим могућностима.

Првостепени суд је утврдио да туженој – противтужиљи ББ није утврђена неспособност за рад, да није фактички онемогућена у обављању радних активности, већ и по сопственој изјави повремено ради и остварује приход. Такође остварује приход и од изнајмљивања куће коју је наследила од мајке. Имајући у виду наведено ни по оцени апелационог суда нису испуњени услови из цитиране законске одредбе за утврђивање обавезе туженог да доприноси издржавању тужене – противтужиље па се неосновано изјављеном жалбом таква одлука првостепеног суда оспорава.

Из напред изнетих разлога, на основу члана 390 ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке ове пресуде.

Међутим, одлука у ставу трећем побијане пресуде, којим је за разлику до траженог износа одбијен тужбени захтев за издржавање туженог – противтужиоца ВВ, за сада се не може прихватити као правилна, јер је у првостепеном поступку учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 ЗПП, на постојање се у жалби указује. Наиме, побијана пресуда има недостатака због којих се не може испитати, с обзиром да нису дати разлози о битним чињеницама, а они који су дати су нејасни и недовољни да би оправдали правно становиште на коме је побијана пресуда заснована.

Породични закон је установио критеријуме којим суд треба да се руководи у поступку одређивања издржавања (члан 160). У том смислу издржавање се одређује према потребама повериоца и могућностима дужника издржавања (став 1), при чему се води рачуна о минималној суми издржавања, коју суму као надокнаду за храненике односно за лица на породичном смештају, периодично утврђује министарство надлежно за породичну заштиту, у складу са законом (став 4). Потребне повериоца

издржавања зависе од његових година, здравља, образовања, имовине, прихода, те других околности од значаја за одређивање издржавања (став 2), док могућности дужника издржавања зависе од његових прихода, могућности за запослење и стицања зараде, његове имовине, његових личних потреба, обавезе да издржава друга лица, те других околности од значаја за одређивање издржавања (став 3). Одредбом члана 162 став 3 је прописано и да, у случају када је поверилац издржавања дете, висина издржавања треба да омогући најмање такав ниво животног стандарда за дете какав ужива родитељ дужник издржавања.

Из наведених законских одредби недвосмислено произлази да и у конкретном случају висина обавезе тужиоца - противтуженог зависи од потреба туженог – противтужиоца ВВ, као повериоца издржавања, са једне и могућности тужиоца - противтуженог као дужника издржавања, са друге стране, као и да одређени допринос тужиоца - противтуженог треба повериоцу издржавања да омогући најмање такав ниво животног стандарда какав ужива дужник издржавања.

Наиме, основано се жалбом указује да је првостепни суд пропустио да поуздано утврди могућности дужника издржавања. Ово стога што је наведену битну чињеницу утврдио само на основу исказа тужиоца – противтуженог, као дужника издржавања, из ког следи да је његова зарада 1.500,00 евра, иако је супротна страна тврдила да је зарада дужника издржавања знатно већа и са тим у вези предложила извођење доказа на ту околност прибављањем извештаја о примањима од тужиоцевог послодавца. Нејасни су разлози првостепеног суда због којих је такав предлог одбио као сувишан, сматрајући да је чињенично стање довољно утврђено. У ситуацији када супротна страна оспорава наводе противника, а имајући у виду и истражно начело прописано чланом 205 Породичног закона основано се жалбом указује да је првостепени суд пропустио да поуздано утврди могућности даоца издржавања и његов животни стандард који поверилац издржавања има право да прати. Одредбом члана 162 став 3 Породичног закона, прописано је да у случају када је поверилац издржавања дете висина издржавања треба да омогући најмање такав ниво животног стандарда за дете какав ужива родитељ дужник издржавања. У конкретном случају изостало је разјашњење битних чињеница о нивоу животног стандарда тужиоца – противтуженог у светлу његових материјалних могућности и прихода. Имајући у виду наведено, за одлуку о одбијању тужбеног захтева преко износа од досуђених 40.000,00 динара изостали су јасни разлози који се, с обзиром да се ради о издржавању детета, тичу параметра прописаног поменутом одредбом.

Из изложених разлога се за сада се не може као адекватан допринос тужиоца - противтуженог прихватити износ од досуђених 40.000,00 динара, па стога ни побијана одлука којом је у преосталом делу захтева тужбени захтев одбијен.

Нејасни и непотпуни разлози представљају недостатак због кога се у жалбеном поступку одлука не може испитати, па је и побијана пресуда у ожалбеном делу због тако учињене битне повреде морала бити укинута.

У поновном поступку првостепени суд ће допунити чињенично стање у погледу висине зараде тужиоца – противтуженог, ради поузданог утврђивања његових могућности као дужника издржавања, тако што ће од послодавца затражити извештај о

укупним месечним примањима дужника издржавања и у односу на тако утврђене могућности и ниво животног стандарда тужиоца – противтуженог правилном применом одредби Породичног закона одмерити адекватан допринос за издржавање руководећи се најбољим интересом детета. За одлуку коју донесе првостепени суд ће дати јасне и потпуне разлоге.

Укинута је и одлука о трошковима, јер зависи од коначног исхода спора.

На основу изнетог, применом члана 391 став 1 ЗПП, одлучено је као у ставу другом изреке ове пресуде.

Председник већа - судија
Јасна Беловић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић